

KAETIETI IBUKIN ARON KAOKOROAM

Te Kaetieti aei bon ibukia taan mwakuri akeke a tia n boo ma te aoraki ao a kainanoa kaokoroaia teuatana te tai. Ngkana ko a tia n mena irarikin temanna ae iai ke n kakoauaki bwa iai irouna te coronavirus, ao taiaoka wareka raoi te kaetieti ae mainano.

ANTAI AIKA A NA KAOKOROIA?

Ngkana ko a tia n boo ma te aomata ae kakoauaki bwa iai te coronavirus irouna ao ko riai n tiku n kaokoroko, iangoia bwa ko na tiku n te tabo ae ko na bon kona n reitaki maiai ma temanna inanon 14 te bong.

TIKU N AM AUTI AO AKEA AE NA KONA NABA N KAWARIKO

Inanon 14 te bong ao ko na riai n tiku inanon am auti n ti ngkoe ao akea riki temanna irarikim.

- Ko na aki roko n ana tabo te botanaomata n mwakuri, taromaui ke n bon kabane taabo n bobotaki.
- Akea ae ko na kawaria ke e na kawaria
- Ngkana ko mena n te outero, tabuiko bwa ko na nakoia kaina ke taan mwakuri.

Ngkana ko marurung, ao ko bon aki kainanoa te mask ke n rabuna ubun inanon te auti. Ko kona n butiia am baoti ke kakaea buokam ae na kona n bobwai ibukim.

Ngkana ko na nakonako ke n kitana am outero ke am auti, ao kawakina tuan te kakaokoroaki, ao kamarangako ma temanna n te abwaki ae teuana ma teiterana te miita marenam ma ane irariki. Uringa rabuna naba ubum.

Ngkana akea am mask ke rabunan ubum, tai bekobeko ke n mwatie irarikiia aomata. Ibukin bwanin otam ao noria n aei: <https://www.health.gov.au/resources/publications/coronavirus-covid-19-information-on-the-use-of-surgical-masks>.

TUOA RAOI MARURUNGIM

Ngkana ko rokaniko n kaokoro, ao ko riai n bon ataia raoi bwa ko marurung ao n kakoaua bwa bon akea iroum angin te aoraki ae te coronavirus. Aikai kanikinaean te coronavirus: te kabuebue/aang, te bekobeko, maraki n bua, te kaikua ke te bononike. N tabetai naba bon te mwaitororake, te nimarakiraki, te ngako, ao te kanakinrii.

TERA AROM NGAKANA E A REKE IROUM TE AORAKI

Ngkana ko namakina angin te aoraki imwin 14 te bong imwin menam irarikin ae iai irouna te coronavirus, ao waekoa tarebonia te Dr, ke namban te coronavirus iaon 1800 020 080. Kanikina bon:

- te kabuebue ke te aang
- te bekobeko
- maraki n bua
- ao te kua

Ngkana ko kainanoa te Dr, ao tareboonia moa, tuanga ae ko a tia n reitaki ma iai irouna te coronavirus. Ko riai ngkanne n aoriko n am auti ke am ru, te kiriniki ke bon te o, n ua e toki aorakim ao ko a tia n manga tuoaki bwa e a bon toki raoi te coronavirus mairoum ao ko aki kona n kaewea.

TERA ARON TOTOKOAN BUTIN TE CORONAVIRUS

Kateimatoa te tebobai ma te toobu, kawakina aron te mwatie ma te bekobeko ao kararoako ma aomata n taua marangam are 1 ma te ietra n miita raroam ma are irarikim. Iran nanon aei bon katokan butin te aoraki.

N taainako ao ko riai n:

- Teboka raoi baim ao toobunna n katoa tai, imwain amwarakem ao mwini okim man te roki.
- Bonota ubum ngkana ko bekobeko ke ko mwatie, kaoa ubum ao teenakoa kaoan ngakom n nnen te mange ao mwina ko teboka raoi baim.
- Ngkana ko bon namakina angin te aoraki ao kararoako ma aomata.

KAOTAM NGKANA KO A KAN OTINAKO MAN AM AUTI

Ngkana ko bon maeka n am auti, ao ko bon kona n otinako n kamangang inanon mwaken am auti. Ngkana ko maeka n te outero ke taabo n iruwa, ao ko bon kona naba n otinako n kamangang n mwaken am ruu ma ko riai n rabuna ubum raoi, a aonga n aki ewekaki aomata iroum. Kateimatoa 1.5 miita raroam ma aomata ao bwaina te kakawaeti inanon ririakim.

AROM N MAEKA MA KAIN AM AUTI

Ngkana bon iai kain am auti ae ko maeka ma ngaai ao akea riaina bwa ko na kaokoroko maiouria, ma ti ngkana iai maibuakomi ae e tia n kakoaua bwa e a ewekaki, ao ke e kararoa mairoumi n kabane. Ngkana e a oti aorakin te coronavirus iroum ke irouia kain am auti, ao kam a riai n kaokoroa are e Aoraki ma ngkami inanon 14 te bong.

KATEIMATOA TE KAKAITIAKI

Ibukin tukan butin te aoraki ao a riai taabo aika a bon moan kakabonganaki n kakaitikaki raoi. Taabo aikai bon: bwain kaukan te matarora, mwini taura, te umwanikuka ao ai te roki. Kaoi n te kunikai aon taabo nako n te kunikai ae tobu ke bon bwain kaitiaki.

TERA AROM NGKANA KO NA ROKANIKO

E kanganga aron ae ko nang rokaniko n ti ngkoe bwa e na roko te botu iai. Aikai aanga tabeua ke bwai aika a na kona n ibuobuoki:

- Kabongana te intanete n reitaki n reitaki ma am utu ke n tareboonia.
- Mamataku n ara facebook ibukin aron te reitaki ma te Aono n Tebetebeke ma ma kain Timore: <https://www.facebook.com/pacificlabourmobility1/>.
- Kamatebwaia taekan te coronavirus ma kain rarikim.
- Kawakina marurungin rabwatam n te kamarurung n exercice ao kanakin te baeranti.
- Bwaina te motirawa ao kaungan am bong bwa ko na kukurei ao ke ko karaoi am bwai aika mamaten nanom.

KO KAN WAREWARE RIKI?

- Kamatatan te Covid-19: <https://www.pacificlabourmobility.com.au/coronavirus>.
- Tareboonia 1800 020 080 ibukin bwanin riki rongorongona. E uki n katoa bong ao ngaia.
- Rongorongo riki man te Tautaeaka n Aotiteria: <https://www.health.gov.au/news/health-alerts/novel-coronavirus-2019-ncov-health-alert>.
- Ngkana ko tabeaianga ao tareboonia am Taokita.
- Reitaki ma te Botaki n Kuakua n am aono iaon Aotiteria. <https://www.health.gov.au/state-territory-contacts>.
- Ko kona naba n tareboniia Pacific Kabour faculty, e uki n katoa bong iaon 1800 51 51 31 ke: welfare@pacificlabourfacility.com.au.